

Uniwersytet Marii-Curie Skłodowskiej w Lublinie

Lublin, 23.06.2022 r.

Wydział Historii i Archeologii

Instytut Historii

Katedra Historii Społecznej i Edukacji

Mgr Bartłomiej Gryta

Wehrmacht na obszarze dystryktu lubelskiego Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939-1944.

**Studium z dziejów organizacji i funkcjonowania niemieckich sił zbrojnych na ziemiach
polskich podczas II wojny światowej.**

Streszczenie

Tematem mojej rozprawy doktorskiej jest działalność Wehrmachtu na obszarze dystryktu lubelskiego Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939-1944. Przede wszystkim więc gruntownie została w niej rozpoznana obecność, a następnie funkcjonowanie niemieckich sił zbrojnych na terenie dystryktu lubelskiego Generalnego Gubernatorstwa w latach 1939-1944.

Podstawą strukturalną dysertacji jest układ problemowo – chronologiczny (rzeczowy). Dlatego też, poszczególne rozdziały dotyczą zasadniczych problemów związanych z organizacją i funkcjonowaniem armii niemieckiej na obszarze dystryktu lubelskiego GG (Lubelszczyzny) w latach 1939 – 1944. Praca posiada Wstęp, sześć rozdziałów, które zaopatrzone są na początku w krótkie wprowadzenie, a na końcu w *résumé*.

Podstawą źródłową niniejszej pracy są materiały archiwalne skupione w czterech archiwach: Archiwum Akt Nowych w Warszawie, Archiwum Państwowym w Lublinie, Oddziałowym Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie, a także Archiwum Państwowego Muzeum na Majdanku.

Pierwszy rozdział dotyczy kampanii wrześniowej na Lubelszczyźnie i utworzenia Generalnego Gubernatorstwa. Drugi rozdział traktuje o strukturze organizacyjnej armii niemieckiej na terenie dystryktu lubelskiego. Rozdział następny (trzeci) obejmuje udział jednostek Wehrmachtu w akcjach przeciwpartyzanckich i pacyfikacyjnych na terenie dystryktu lubelskiego. Rozdział czwarty dysertacji, obejmuje tematykę niemieckiego sądownictwa

wojskowego na terenie dystryktu lubelskiego. Piąty rozdział niniejszej pracy przedstawia problematykę obozów jenieckich Wehrmachtu na terenie dystryktu lubelskiego. Ostatni, szósty rozdział, omawia „inne aspekty” działalności Wehrmachtu na terenie dystryktu lubelskiego, które nie znalazły się w poprzednich rozdziałach dysertacji lub zostały zaprezentowane marginalnie, a są ważne dla całościowego obrazu obecności Wehrmachtu na Lubelszczyźnie w latach 1939 – 1944, czyli stosunki armii niemieckiej z administracją cywilną dystryktu lubelskiego, relacje wojska niemieckiego, zwłaszcza jego dowództw z rozbudowaną strukturą niemieckiego aparatu policyjnego; postawa Wehrmachtu wobec ludności cywilnej i życie codzienne żołnierzy niemieckich na terenie dystryktu lubelskiego.

Na końcu pracy znajdują się: Zakończenie, Bibliografia, 6 Aneksów (zawierające zupełnie nowe ustalenia dotyczące np. dyslokacji jednostek niemieckich i ich obsady kadrowej), Indeks Osobowy i Indeks Nazw Geograficznych.

Należy podkreślić, że dysertacja niniejsza otwiera nowe badania nad Wehrmachtem na Lubelszczyźnie w latach 1939-1944. Dlatego, że po raz pierwszy na gruncie polskiej historiografii, dokładnie rozpoznaje dyslokację jednostek armii niemieckiej, ich nazewnictwo i dowództwo, a przede wszystkim ich udział w konkretnych akcjach bojowych, pacyfikacyjnych czy eksterminacyjnych.

Bottowicz Gule